

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾

z dnia 27 maja 2009 r.

w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania

Na podstawie art. 14a ust. 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wychowanie przedszkolne może być prowadzone w następujących, innych niż przedszkola i oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, formach:

- 1) punktach przedszkolnych, zwanych dalej „punktami”, w których zajęcia są prowadzone przez cały rok szkolny, z wyjątkiem przerw ustalonych przez organ prowadzący;
- 2) zespołach wychowania przedszkolnego, zwanych dalej „zespołami”, w których zajęcia są prowadzone przez cały rok szkolny w niektóre dni tygodnia, z wyjątkiem przerw ustalonych przez organ prowadzący.

§ 2. Warunkiem utworzenia punktu lub zespołu jest:

- 1) uzyskanie przez organ prowadzący pozytywnych opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego oraz komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej o zapewnieniu w lokalu, w którym mają być prowadzone zajęcia w ramach punktu lub zespołu, bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu dzieci, uwzględniających warunki, o których mowa w § 3 i 4;
- 2) wyposażenie lokalu, o którym mowa w pkt 1, w sprzęt i pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego.

§ 3. 1. Lokal, w którym mają być prowadzone zajęcia w ramach punktu lub zespołu, musi znajdować się w budynku lub jego części spełniających wymagania określone w przepisach

techniczno-budowlanych oraz przepisach o ochronie przeciwpożarowej dla kategorii zagrożenia ludzi ZL II lub wskazane w ekspertyzie technicznej rzeczoznawcy budowlanego oraz do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, opracowanej w trybie określonym w tych przepisach.

2. Dopuszcza się prowadzenie zajęć w ramach punktu lub zespołu w lokalu znajdującym się w budynku lub jego części innych niż określone w ust. 1, jeżeli lokal:

- 1) będzie przeznaczony dla nie więcej niż 25 dzieci;
- 2) znajduje się na parterze budynku wykonanego z elementów co najmniej nierozprzestrzeniających ognia;
- 3) posiada co najmniej dwa wyjścia na zewnątrz, przy czym jednym z nich są drzwi wyjściowe z lokalu, a drugim inne drzwi lub okno umożliwiające bezpośrednie wyjście na przestrzeń otwartą;
- 4) został wyposażony w:
 - a) co najmniej trudnozapalne wykładziny podłogowe i inne stałe elementy wyposażenia i wystroju wnętrz,
 - b) gaśnicę proszkową ABC o zawartości co najmniej 4 kg środka gaśniczego.

§ 4. Lokal, w którym mają być prowadzone zajęcia w ramach punktu lub zespołu, musi spełniać następujące warunki:

- 1) powierzchnia pomieszczenia przeznaczonego na zbiorowy pobyt od 3 do 5 dzieci wynosi co najmniej 16 m²; w przypadku liczby dzieci większej niż 5, powierzchnia ulega odpowiedniemu zwiększeniu na każde kolejne dziecko, z tym że:
 - a) powierzchnia przypadająca na każde kolejne dziecko powinna wynosić co najmniej 2 m², jeżeli czas pobytu dziecka nie przekracza 5 godzin dziennie,
 - b) powierzchnia przypadająca na każde kolejne dziecko powinna wynosić co najmniej 2,5 m², jeżeli czas pobytu dziecka przekracza 5 godzin dziennie lub jest zapewniane leżakowanie;
- 2) wysokość pomieszczeń przeznaczonych na pobyt dzieci wynosi co najmniej 2,5 m;
- 3) jest zapewnione utrzymanie czystości i porządku w lokalu, pomieszczenia są utrzymywane w odpowiednim stanie, są przeprowadzane ich okresowe remonty i konserwacje;
- 4) podłoga oraz ściany pomieszczeń higieniczno-sanitarnych są wykonane tak, aby było możliwe łatwe utrzymanie czystości w tych pomieszczeniach; ściany pomieszczeń do wysokości co najmniej 2 m powinny być pokryte materiałami zmywalnymi,

nienasiąkliwymi i odpornymi na działanie wilgoci oraz materiałami nietoksycznymi i odpornymi na działanie środków dezynfekcyjnych;

- 5) w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt dzieci, na grzejnikach centralnego ogrzewania są umieszczone osłony ochraniające przed bezpośrednim kontaktem z elementem grzejnym;
- 6) w pomieszczeniach jest zapewniona temperatura co najmniej 20°C;
- 7) jest zapewniony dostęp do miski ustępowej oraz urządzeń sanitarnych z ciepłą bieżącą wodą, takich jak: umywalka, brodzik z natryskiem lub inne urządzenie do utrzymania higieny osobistej dzieci, z tym że:
 - a) jest zapewniona 1 miska ustępowa i 1 umywalka na nie więcej niż 15 dzieci,
 - b) w urządzeniach sanitarnych jest zapewniona centralna regulacja mieszania ciepłej wody,
 - c) temperatura ciepłej wody doprowadzonej do urządzeń sanitarnych powinna wynosić od 35 do 40°C,
 - d) dopuszcza się możliwość korzystania przez osoby wykonujące pracę w punkcie lub zespole z urządzeń sanitarnych przewidzianych dla dzieci;
- 8) jest zapewnione miejsce do przechowywania sprzętu i środków utrzymania czystości, zabezpieczone przed dostępem dzieci;
- 9) jest zapewnione miejsce do przechowywania odzieży wierzchniej;
- 10) jest zapewniona możliwość leżakowania, jeżeli czas pobytu dziecka przekracza 5 godzin dziennie;
- 11) pościel i leżaki są wyraźnie oznakowane w sposób umożliwiający identyfikację dziecka, które z nich korzysta, oraz odpowiednio przechowywane;
- 12) meble są dostosowane do wymagań ergonomii;
- 13) wyposażenie posiada atesty lub certyfikaty;
- 14) zabawki spełniają wymagania bezpieczeństwa i higieny oraz posiadają oznakowanie CE;
- 15) jest zapewniona możliwość otwierania w pomieszczeniu co najmniej 50 % powierzchni okien przy stosowaniu wentylacji grawitacyjnej;
- 16) w pomieszczeniach jest zapewnione oświetlenie o parametrach zgodnych z Polską Normą;
- 17) apteczki w lokalu są wyposażone w podstawowe środki opatrunkowe.

§ 5. Organ prowadzący punkt lub zespół ustala jego organizację, określając w szczególności:

- 1) nazwę punktu lub zespołu i miejsce jego prowadzenia;
- 2) cele i zadania punktu lub zespołu oraz sposób ich realizacji, z uwzględnieniem wspomagania indywidualnego rozwoju dziecka oraz wspomagania rodziny w wychowaniu dziecka i przygotowaniu go do nauki w szkole, a w przypadku dzieci niepełnosprawnych – ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju i stopnia niepełnosprawności;
- 3) dzienny wymiar godzin zajęć w punkcie lub zespole, w tym wymiar godzin zajęć, w czasie których jest realizowana podstawa programowa wychowania przedszkolnego, a w przypadku zespołu również dni tygodnia, w których są prowadzone zajęcia;
- 4) warunki przyjmowania dzieci na zajęcia w punkcie lub zespole;
- 5) prawa i obowiązki wychowanków punktu lub zespołu, w tym:
 - a) warunki pobytu dzieci w punkcie lub zespole zapewniające im bezpieczeństwo,
 - b) przypadki, w których organ prowadzący może skreślić dziecko z listy wychowanków punktu lub zespołu;
- 6) sposób sprawowania opieki nad dziećmi w czasie zajęć;
- 7) warunki przyprowadzania dzieci na zajęcia i odbierania z nich przez rodziców (prawnych opiekunów) lub upoważnioną przez nich osobę zapewniającą dziecku pełne bezpieczeństwo;
- 8) warunki organizowania zajęć dodatkowych, wykraczających poza zakres podstawy programowej wychowania przedszkolnego;
- 9) terminy przerw w pracy punktu lub zespołu;
- 10) zakres zadań nauczycieli prowadzących zajęcia w punkcie lub zespole, związanych z:
 - a) współdziałaniem z rodzicami (prawnymi opiekunami) w sprawach wychowania i nauczania dzieci, z uwzględnieniem prawa rodziców (prawnych opiekunów) do znajomości treści zawartych w programie wychowania przedszkolnego realizowanym w punkcie lub zespole oraz uzyskiwania informacji dotyczących dziecka, jego zachowania i rozwoju,
 - b) zachowaniem właściwej jakości pracy wychowawczo - dydaktycznej,
 - c) prowadzeniem obserwacji pedagogicznych mających na celu poznanie możliwości i potrzeb rozwojowych dzieci oraz dokumentowaniem tych obserwacji,

- d) przeprowadzeniem, w roku szkolnym poprzedzającym rok szkolny, w którym możliwe jest rozpoczęcie przez dziecko nauki w szkole podstawowej, diagnozy gotowości do podjęcia nauki w szkole,
- e) współpracą ze specjalistami świadczącymi dzieciom pomoc psychologiczno-pedagogiczną lub opiekę zdrowotną.

§ 6. Zajęcia w punktach i zespołach mogą być prowadzone w grupach liczących od 3 do 25 dzieci.

§ 7. Minimalny dzienny wymiar godzin zajęć prowadzonych w punkcie lub zespole, w czasie których jest realizowana podstawa programowa wychowania przedszkolnego, wynosi 3 godziny, a minimalny tygodniowy wymiar godzin tych zajęć wynosi:

- 1) w grupie liczącej od 3 do 15 dzieci - 12 godzin;
- 2) w grupie liczącej od 16 do 19 dzieci - 16 godzin;
- 3) w grupie liczącej od 20 do 25 dzieci - 20 godzin.

§ 8. Nauczyciel prowadzący zajęcia w punkcie lub zespole realizuje program wychowania przedszkolnego.

§ 9. W zajęciach prowadzonych w punkcie lub zespole mogą uczestniczyć rodzice (prawni opiekunowie) dzieci uczęszczających na zajęcia lub inni pełnoletni członkowie ich rodzin upoważnieni przez rodziców (prawnych opiekunów).

§ 10. Nauczyciel prowadzący zajęcia w punkcie lub zespole współpracuje z rodzinami dzieci uczęszczających na zajęcia, w szczególności przez:

- 1) korzystanie z pomocy rodziców (prawnych opiekunów) lub innych pełnoletnich członków rodzin dzieci, upoważnionych przez rodziców (prawnych opiekunów), w sprawowaniu opieki nad dziećmi w czasie prowadzenia zajęć;
- 2) prowadzenie konsultacji i udzielanie porad rodzicom (prawnym opiekunom) w zakresie pracy z dziećmi.

§ 11. 1. Nauczyciele prowadzący zajęcia w punkcie lub zespole oraz inne osoby wykonujące pracę w punkcie lub zespole powinni posiadać orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań

do wykonywania tych prac, wydane zgodnie z przepisami o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

2. Wymóg określony w ust. 1 stosuje się odpowiednio do osób, o których mowa w § 9, uczestniczących w zajęciach prowadzonych w punkcie lub zespole.

§ 12. 1. Przebieg działalności wychowawczo - dydaktycznej z dziećmi w punkcie lub zespole w danym roku szkolnym jest dokumentowany w dzienniku zajęć punktu lub zespołu.

2. W dzienniku zajęć punktu lub zespołu wpisuje się nazwiska i imiona dzieci uczęszczających na zajęcia, daty i miejsca ich urodzenia, nazwiska i imiona rodziców (prawnych opiekunów) i adresy ich zamieszkania. W dzienniku zajęć odnotowuje się obecność dzieci na zajęciach wychowawczo - dydaktycznych.

3. Nauczyciel potwierdza podpisem w dzienniku zajęć punktu lub zespołu przeprowadzenie zajęć wychowawczo - dydaktycznych w danym dniu.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2009 r.³⁾

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej - oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 216, poz. 1591).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206 i Nr 56, poz. 458.

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2008 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. Nr 7, poz. 38 oraz Nr 104, poz. 667), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 56, poz. 458).

UZASADNIENIE

Projektowane nowe rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania jest wynikiem zmiany treści upoważnienia ustawowego dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do wydania przedmiotowego rozporządzenia, zawartego w art. 14a ust. 7 ustawy o systemie oświaty, dokonanej ustawą z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 56, poz. 458).

Zgodnie z nowym brzmieniem upoważnienia, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje innych form wychowania przedszkolnego, warunki tworzenia i organizowania tych form wychowania przedszkolnego oraz sposób ich działania, uwzględniając w szczególności konieczność dostosowania form wychowania przedszkolnego do sytuacji i potrzeb lokalnych, minimalny dzienny wymiar godzin zajęć, w których realizowana jest podstawa programowa wychowania przedszkolnego, a także możliwość prowadzenia zajęć tylko w niektóre dni tygodnia.

W znowelizowanej treści art. 14a ust. 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) nie przewidziano możliwości realizowania w ramach zajęć prowadzonych w innych formach wychowania przedszkolnego tylko części podstawy programowej wychowania przedszkolnego. Celem tej zmiany było umożliwienie dzieciom realizowania w innych formach wychowania przedszkolnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego.

Zmiany dotyczące obowiązku realizowania całej podstawy programowej wychowania przedszkolnego w punktach przedszkolnych i zespołach wychowania przedszkolnego pozwolą na zapewnienie właściwego poziomu edukacji przedszkolnej, w tym dobre przygotowanie dzieci do podjęcia nauki w szkole, a także na zapewnienie dzieciom równych warunków startu w zakresie ich dostępu do wiedzy. Ponadto, w efekcie zmiany, od dnia 1 września 2009 r. będzie możliwe realizowanie obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego nie tylko w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, ale także w innych formach wychowania przedszkolnego.

W § 7 projektu określono minimalny dzienny i tygodniowy wymiar godzin zajęć, w ramach których jest realizowana podstawa programowa wychowania przedszkolnego.

Liczba godzin zajęć, w czasie których realizowana jest podstawa programowa wychowania przedszkolnego, powinna być uzależniona od wielkości grupy. Minimalny dzienny wymiar zajęć umożliwiający realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego wynosi 3 godziny. Natomiast w zależności od liczby dzieci w grupie zmienia się minimalny tygodniowy wymiar tych zajęć, który w grupie liczącej od 3 do 15 dzieci wynosi 12 godzin, w grupie liczącej od 16 do 19 dzieci wynosi 16 godzin, a w grupie liczącej od 20 do 25 dzieci wynosi 20 godzin. Dzienny wymiar godzin zajęć wychowania przedszkolnego w punkcie lub zespole powinien być dostosowany do możliwości dzieci oraz potrzeb rodziców.

Projekt uwzględnia znaczącą rolę rodziców dzieci objętych innymi formami wychowania przedszkolnego poprzez możliwość uczestniczenia przez nich w realizacji zajęć. W takim przypadku konieczne będzie jednak posiadanie przez zainteresowanych orzeczeń lekarskich o braku przeciwwskazań do sprawowania opieki nad małymi dziećmi.

Przepis dotyczący wymogu posiadania orzeczeń lekarskich przez osoby uczestniczące w zajęciach prowadzonych w punkcie lub zespole (rodzice, prawni opiekunowie, inne upoważnione osoby pełnoletnie) jest wynikiem dbałości o zdrowie dzieci. Wymóg posiadania orzeczeń lekarskich przez osoby, które będą pełnić funkcje opiekuńcze i mieć długotrwały kontakt z dziećmi, przewidywało również poprzednio obowiązujące rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2008 r. w *sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania* (Dz. U. Nr 7, poz. 38 i Nr 104, poz. 667).

W związku z wprowadzeniem przez rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w *sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół* (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17) nowego zadania nauczycieli, jakim będzie przeprowadzanie, w roku szkolnym poprzedzającym rok szkolny, w którym możliwe jest rozpoczęcie przez dziecko nauki w szkole podstawowej, diagnozy gotowości do podjęcia nauki w szkole, zadanie to zostało uwzględnione w § 5 pkt 10 lit. d projektowanego rozporządzenia.

W celu przygotowania nauczycieli do realizacji tego zadania, Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej przygotowało kaskadowe szkolenia dla nauczycieli w zakresie przeprowadzania przez nich diagnozy gotowości do podjęcia nauki w szkole przez dziecko. Liczba nauczycieli, którzy zostali przeszkoleni do końca 2008 r. wyniosła ogółem 11 314.

W grupie tej znajdują się również nauczyciele prowadzący zajęcia w innych formach wychowania przedszkolnego.

Projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 września 2009 r., nie będzie miało zatem wpływu na funkcjonowanie punktów przedszkolnych i zespołów wychowania przedszkolnego w trakcie roku szkolnego 2008/2009.

Organy prowadzące obecnie inne formy wychowania przedszkolnego, w których jest realizowana część podstawy programowej wychowania przedszkolnego, zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 19 marca 2009 r. *o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw*, muszą dostosować zasady działania tych form do wymogów wynikających z tej ustawy, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, tj. do dnia 21 października 2009 r.

Pozostałe przepisy projektowanego rozporządzenia powtarzają dotychczasowe rozwiązania zawarte w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2008 r. *w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania*, z wyjątkiem przepisu § 3 ust. 2 pkt 1 projektu, który został doprecyzowany poprzez wskazanie, że warunki określone w § 3 ust. 2 dotyczą lokalu przeznaczanego dla nie więcej niż 25 dzieci. Poprzednio przepis ten dotyczył lokalu przeznaczanego dla nie więcej niż jednej grupy dzieci. Ponieważ, zgodnie z § 6 projektu, grupa dzieci w punkcie lub zespole może liczyć nie więcej niż 25 osób wskazana zmiana brzmienia § 3 ust. 2 pkt 1 bezpośrednio koresponduje z tym przepisem.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. *w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 i z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Edukacji Narodowej z chwilą przekazania go do uzgodnień z członkami Rady Ministrów. Żaden z podmiotów nie wyraził zainteresowania pracami nad projektem.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Projekt rozporządzenia dotyczy dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, ich rodziców, kuratorów oświaty, gmin oraz innych osób prawnych i osób fizycznych prowadzących inne formy wychowania przedszkolnego.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania następującym partnerom społecznym i związkom zawodowym:

- 1) Chrześcijańskiemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność im. ks. Jerzego Popiełuszki”,
- 2) Zarządowi Głównemu Związku Nauczycielstwa Polskiego,
- 3) Sekcji Krajowej Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”,
- 4) Komisji Krajowej Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”,
- 5) Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,
- 6) Zarządowi Krajowemu Związku Zawodowego Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce,
- 7) Związkowi Zawodowemu Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”,
- 8) Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych,
- 9) Związkowi Zawodowemu „Rada Poradnictwa”,
- 10) Wolnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność – Oświata”,
- 11) Społecznemu Towarzystwu Oświatowemu,
- 12) Krajowemu Forum Oświaty Niepublicznej,
- 13) Zarządowi Głównemu Związku Zakładów Doskonalenia Zawodowego,
- 14) Krajowemu Porozumieniu Rodziców i Rad Rodziców,
- 15) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Kadry Kierowniczej Oświaty,
- 16) Związkowi Gmin Wiejskich RP,
- 17) Związkowi Miast Polskich,
- 18) Unii Miasteczek Polskich,
- 19) Federacji Inicjatyw Oświatowych,
- 20) Fundacji Rozwoju Dzieci im. Jana Amosa Komeńskiego,
- 21) Stowarzyszeniu Nauczycieli Edukacji Początkowej,
- 22) Polskiemu Komitetowi Światowej Organizacji Wychowania Przedszkolnego (OMEP),

23) Stowarzyszeniu Rodziców „TU”.

Projekt został również przekazany do Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, Sekretariatu Konferencji Episkopatu Polski, Polskiej Rady Ekumenicznej oraz do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Rzecznik Praw Dziecka pozytywnie ocenił zmianę polegającą na obowiązku realizacji w innej formie wychowania przedszkolnego całej podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz uzależnienie liczby godzin zajęć w punktach i zespołach od wielkości grup. Uwagi Rzecznika dotyczyły obaw związanych z minimalnym wymiarem godzin zajęć, który może być niewystarczający dla realizacji podstawy programowej, zbyt dużej dopuszczalnej liczebności grupy w przypadku zróżnicowania wiekowego oraz potrzeby wzmocnienia nadzoru pedagogicznego nad innymi formami wychowania przedszkolnego. Uwag nie uwzględniono, ponieważ rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w *sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół* zawiera opis zalecanych warunków i sposobu realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego poprzez wskazanie proporcji zagospodarowania czasu dzieci. Liczebność grupy jest zgodna z zasadami bezpieczeństwa, a ponadto obowiązkiem każdego nauczyciela jest indywidualizacja pracy z dziećmi na różnych poziomach. Zaproponowane „zintensyfikowanie” nadzoru pedagogicznego nad innymi formami wychowania przedszkolnego, zwłaszcza w pierwszych latach po wprowadzeniu przedmiotowych zmian, nie zostało uwzględnione w przepisach rozporządzenia, ponieważ regulacja taka przekraczałaby zakres upoważnienia ustawowego, a ponadto, zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty*, inne formy wychowania przedszkolnego są objęte nadzorem pedagogicznym sprawowanym przez kuratorów oświaty na zasadach określonych w tej ustawie.

Polski Komitet Światowej Organizacji Wychowania Przedszkolnego (OMEP) zgłosił uwagę, iż minimalny dzienny wymiar zajęć umożliwiający realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego powinien być uzależniony od wieku dzieci i w przypadku 5-latków powinien wynosić 5 godzin dziennie, a tygodniowo 25 godzin, oraz że brak jest w projekcie rozporządzenia informacji na temat możliwości realizacji przez nauczyciela programu autorskiego. W opinii Komitetu, organ prowadzący „nie pozwoli” nauczycielowi na prowadzenie zajęć dodatkowych ze względów finansowych.

Uwagi nie zostały uwzględnione, ponieważ zalecane warunki i sposób realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego zostały określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w *sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół*, zgodnie z którym, nauczyciel wychowania przedszkolnego powinien przeznaczyć na zajęcia dydaktyczne najwyżej 1/5 czasu. Resztę czasu powinny wypełnić zabawy i różnorodne zajęcia związane z rozwojem procesów poznawczych dziecka. Zasady przygotowania i realizacji programów autorskich stanowią przedmiot odrębnego rozporządzenia. Przepis § 5 pkt 8 projektu, dotyczący organizacji punktu lub zespołu, przewiduje możliwość prowadzenia zajęć dodatkowych i zobowiązuje organ prowadzący do określenia warunków organizowania tych zajęć.

Komitet pozytywnie ocenił włączenie rodziców i prawnych opiekunów do wsparcia nauczyciela w czasie prowadzenia zajęć, jednakże w opinii Komitetu słaba kondycja finansowa rodzin nie pozwoli na skorzystanie z możliwości pełnienia przez rodziców funkcji opiekuńczej w innych formach wychowania przedszkolnego ze względu na koszty uzyskania orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do opieki nad dziećmi.

Uwaga nie została uwzględniona. Przepis o konieczności posiadania orzeczeń lekarskich przez osoby uczestniczące w zajęciach (rodzice, prawni opiekunowie, inne upoważnione osoby pełnoletnie) jest wyrazem dbałości o zdrowie dzieci. Z tego punktu widzenia uzasadnione jest objęcie tym wymogiem osób, które będą pełnić funkcje opiekuńcze i mieć długotrwały kontakt z dziećmi. Warto też przypomnieć, że omawiana regulacja powtarza dotychczasowe rozwiązanie zawarte w dotychczas obowiązującym rozporządzeniu z 2008 r.

Stowarzyszenie Rodziców „TU” przesłało uwagę, że w przypadku realizacji całej podstawy programowej wychowania przedszkolnego, liczba dzieci w różnym wieku w grupie nie powinna być większa niż 15. Uwaga nie została uwzględniona, ponieważ 25 osób stanowi maksymalną liczbę dzieci w zbliżonym wieku również w grupie w przedszkolu, zgodnie z normami i zasadami bhp. Projekt określa liczbę dzieci w grupie w przedziale 3-25 i nic nie stoi na przeszkodzie, aby organ prowadzący utworzył grupę np. piętnastoosobową. Wprowadzenie rozwiązania proponowanego przez Stowarzyszenie Rodziców „TU” ograniczyłoby możliwość utworzenia grup liczących więcej niż 15 osób. Zadaniem nauczyciela jest indywidualizacja pracy z dziećmi bez względu na liczebność grupy. Zalecane warunki i sposób realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego zostały opisane w cytowanym rozporządzeniu w *sprawie podstawy programowej wychowania*

przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół, zgodnie z którym, nauczyciel powinien przeznaczyć na zajęcia dydaktyczne najwyżej 1/5 czasu, a pozostały czas przeznaczyć na zabawę i różnorodne zajęcia związane z rozwojem procesów poznawczych dziecka.

Fundacja Rozwoju Dzieci im. Jana Amosa Komeńskiego pozytywnie oceniła zmianę polegającą na wprowadzeniu obowiązku realizacji w innej formie wychowania przedszkolnego całej podstawy programowej wychowania przedszkolnego, jednak uważa, że wielkość grupy dzieci w różnym wieku nie może być większa niż 15-16 dzieci, aby zapewnić odpowiednią jakość zajęć. Negatywnie oceniono przepis nakładający na rodziców pełniących opiekę nad dziećmi w czasie zajęć wymóg posiadania orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do pełnienia opieki.

Uwagi nie zostały uwzględnione z powodów analogicznych jak wcześniej omówione uwagi Polskiego Komitetu Światowej Organizacji Wychowania Przedszkolnego (OMEP) i Stowarzyszenia Rodziców „TU”. Trzeba dodać, że ponieważ w projekcie rozporządzenia uwzględniono znaczącą rolę rodziców dzieci objętych innymi formami wychowania przedszkolnego poprzez możliwość uczestniczenia przez nich w zajęciach, wskazane jest posiadanie przez zainteresowanych, w takich sytuacjach, orzeczeń lekarskich o braku przeciwwskazań do pełnienia opieki nad dziećmi. Udział rodziców w zajęciach jest formą pewnego rodzaju wolontariatu, jednak nie powinno to ich zwalniać z obowiązku spełniania wymogów zdrowotnych określonych dla osób pracujących z dziećmi. Każdy rodzic, którego dziecko jest pod opieką dorosłej osoby podczas zajęć w innej formie wychowania przedszkolnego, chciałby mieć pewność co do stanu zdrowia osoby pełniącej opiekę.

Opinię o projekcie przesłało również Partnerstwo na Rzecz Rozwoju i Edukacji Małych Dzieci, które pozytywnie oceniło zmianę dotyczącą konieczności realizowania w innych formach wychowania przedszkolnej całej podstawy programowej wychowania przedszkolnego. Negatywnie natomiast odniesiono się do projektowanego przepisu dotyczącego przeprowadzania przez nauczyciela prowadzącego zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego diagnozy gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole.

Uwaga nie została uwzględniona. W celu przygotowania nauczycieli do realizacji tego zadania, Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej przygotowało kaskadowe szkolenia dla nauczycieli w zakresie przeprowadzania przez nich diagnozy gotowości do podjęcia nauki w szkole przez dziecko. Liczba nauczycieli, którzy zostali

przeszkoleni do końca 2008 r. wyniosła ogółem 11 314. W grupie tej znajdują się również nauczyciele prowadzący zajęcia w innych formach wychowania przedszkolnego.

Partnerstwo na Rzecz Rozwoju i Edukacji Małych Dzieci zgłosiło również uwagę, że zawarty w projekcie przepis dotyczący dziennego i tygodniowego wymiaru godzin zajęć w zależności od liczebności dzieci w grupie jest zbyt szczegółowy i ingeruje w rozwiązania, które może przyjąć organ prowadzący.

Uwagi nie uwzględniono. Zgodnie z projektowanym rozporządzeniem, to organ prowadzący ustala organizację innej formy wychowania przedszkolnego i określa dzienny wymiar zajęć, w tym wymiar godzin zajęć, w czasie których jest realizowana podstawa programowa wychowania przedszkolnego. Projekt rozporządzenia określa tylko minimalny dzienny i tygodniowy wymiar godzin zajęć prowadzonych w punkcie przedszkolnym i zespole wychowania przedszkolnego, w czasie których jest realizowana podstawa programowa wychowania przedszkolnego.

Partnerstwo negatywnie oceniło przepis projektu dotyczący liczebności grupy (od 3 do 25 dzieci), która nie gwarantuje efektywnej i dobrej jakościowo pracy z grupą dzieci w różnym wieku, dla której nie opracowano metodyki pracy.

Uwaga nie została uwzględniona z powodów analogicznych jak wcześniej omówione uwagi Stowarzyszenia Rodziców „TU”.

Nie uwzględniono również uwag Partnerstwa dotyczących braku w projekcie rozporządzenia jednoznacznego określenia podmiotu sprawującego nadzór pedagogiczny w niepublicznych innych formach wychowania przedszkolnego oraz braku rozwiązań organizacyjnych dotyczących awansu zawodowego nauczycieli zatrudnionych przez różne organy prowadzące. Regulacje proponowane przez Partnerstwo przekraczałyby zakres upoważnienia ustawowego, a ponadto zasady sprawowania nadzoru pedagogicznego, także nad niepublicznymi innymi formami wychowania przedszkolnego, zostały uregulowane w przepisach ustawy z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty*. Kwestie awansu zawodowego nauczycieli regulują w całości przepisy ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - *Karta Nauczyciela* (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.).

W opinii Partnerstwa na Rzecz Rozwoju i Edukacji Małych Dzieci projekt rozporządzenia przewiduje rozwiązania nadmiernie sformalizowane i w sposób nieuzasadniony podnoszące wymogi bhp i p.poż. Projektowany przepis dotyczący minimalnych powierzchni przypadających na dziecko jest zbyt wygórowany w odniesieniu do zasobów lokalowych posiadanych przez wiele gmin, podobnie jak konieczność posiadania certyfikatów i atestów w odniesieniu do mebli i wyposażenia.

Uwag nie uwzględniono. Wymagania określone w projekcie rozporządzenia zostały zdecydowanie obniżone, po konsultacji z Komendą Główną Państwowej Straży Pożarnej oraz Głównym Inspektoratem Sanitarnym, w porównaniu z wymaganiami obowiązującymi tradycyjne przedszkola i równocześnie nie stwarzają zagrożenia dla dzieci i pracowników. Projekt zawiera takie wymogi sanitarno-lokalowe, które są możliwe do spełnienia w domach lub mieszkaniach prywatnych (np. wysokość pomieszczeń, powierzchnia, sanitariaty). Wymóg posiadania certyfikatów i atestów w odniesieniu do mebli i wyposażenia jest spójny z ogólnymi przepisami w zakresie bhp.

Partnerstwo na Rzecz Rozwoju i Edukacji Małych Dzieci negatywnie zaopiniowało przepis nakładający na rodziców uczestniczących w sprawowaniu opieki nad dziećmi w czasie zajęć prowadzonych w innej formie wychowania przedszkolnego, obowiązek posiadania orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do wykonywania opieki nad dziećmi.

Uwaga nie została uwzględniona z powodów analogicznych jak wcześniej omówione uwagi Fundacji Rozwoju Dzieci im. Jana Amosa Komeńskiego i Polskiego Komitetu Światowej Organizacji Wychowania Przedszkolnego.

W opinii Związku Nauczycielstwa Polskiego słuszne jest zróżnicowanie minimalnego tygodniowego wymiaru godzin zajęć prowadzonych w innych formach wychowania przedszkolnego, jednakże należy zwiększyć określony w projekcie minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć w zależności od liczby dzieci w nich uczestniczących (odpowiednio do 15, 20 i 25 godzin), ze względu na potrzebę wspomagania indywidualnego rozwoju dzieci, wyrównywania szans edukacyjnych i osiągnięcia przez nie gotowości do podjęcia nauki w szkole.

Uwaga nie została uwzględniona. Inna forma wychowania przedszkolnego stanowi uzupełnienie „sieci przedszkolnej”, a ustalona w projekcie liczba godzin zajęć odpowiada zalecanym warunkom i sposobom realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego, które zostały określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w *sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół*. Natomiast wskazane przez Związek zadania nauczyciela mieszczą się w zakresie zadań nauczycieli prowadzących zajęcia w punkcie przedszkolnym lub zespole wychowania przedszkolnego.

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego nie zgłosiła uwag do projektu.

3. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Rozporządzenie nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Przedmiotowa regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Przedmiotowa regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Przedmiotowa regulacja poprawi spójność społeczną, przyczyni się do wyrównywania szans edukacyjnych dzieci, poprawi wskaźniki edukacyjne poprzez upowszechnienie wychowania przedszkolnego zarówno w środowisku wiejskim, jak i wielkomiejskim.